Kronos i Kairos

Per PepMaria el dc., 31/03/2021 - 12:25

Uns parents meus estaven mudant-se de casa. Era un procés més lent del que preveien perquè tenien molta feina professional amb terminis inajornables. Es posaven dates per haver acabat el trasllat i patien perquè no les podien complir. Se'm va ocórrer explicar-los la diferència que feien els grecs antics entre temps-kronos i temps kairós, tal com la descriu l'escriptora americana Enuma Okoro.

Kronós és "com mesurem els dies i la vida quantitativament"; però aquesta forma de mesura va començar només a Grècia a partir del s. III aC. Abans, "les comunitats notaven el pas del temps independentment, fonamentades en llur localització geogràfica i factors com els règims polítics, ritmes de l'agricultura, rituals religiosos, esdeveniments i guerres". Per exemple, als EUA d'avui, l'any 2020 podria ser senyalat com "En l'any final del govern de Trump" o "En l'època de la mort de George Floyd".

Amb el kronos tot està organitzat més eficaçment, però podem caure esclaus del temps que creiem controlar. Perquè comencem a creure'ns expressions tals com "No perdis temps", "El temps no espera ningú", "El temps són diners". "Ens fa por perdre'l, quedar-nos-en sense o ser consumits o devastats pel temps". El temps esdevé "restrictiu, exigent i desgastant". "Kronos" es connecta amb el déu grec Kronos que estava tan espantat de ser suplantat pels seus fills que se'ls va menjar vius. El temps kronos se'ns menjarà vius si ens hi sotmetem.

Kairós és el temps qualitatiu de la vida. Els grecs el consideraven el més oportú per a la novetat. "El concepte té els seus orígens en la pràctica grega de tir a l'arc, i representava el moment en què l'arquer troba la perfecta obertura per disparar la seva fletxa i encertar la diana. Però Kairós (o Caerus) també era el déu grec de l'oportunitat. Tenia ales als peus i corria molt, però si un estava atent, el podia enxampar per la llarga cua de cabells que penjaven de darrera del seu cap calb."

Per enxampar el temps kairós hem d'afluixar la nostra ansietat entorn del temps kronos. Tots tenim compromisos a l'agenda. I tanmateix, "podem aprendre a relacionar-nos amb el temps d'una manera que no només assegura que acomplim els nostres objectius professionals i honorem les nostres responsabilitats, sinó que també ens manté oberts a ser arrossegats per la vida de maneres que no podríem haver anticipat..."

"Un moment kairós es pot obrir en qualsevol lloc... Pot ser tan breu com reconèixer aquella sobtada necessitat de fer una passejada per l'aire fresc per ventilar el cap, confiant que un acte tan simple d'auto-cura no és una pèrdua de temps, sinó un temps que et pots permetre. La meditació, la lectura pausada, passejades, mirar per la finestra, pescar, contemplar art, ballar, cuinar poc a poc, converses amb escolta intencional, actuar al moment en què la teva intuïció parla – tot això et manté atent, obert i en sintonia amb el moment present.

(...) Hi ha quelcom d'alliberador en deixar caure les mans davant de kairós. Hauríem de decidir aprendre a mantenir-nos en les circumstàncies presents i trobar el coratge per preguntar: "Per a què és el temps?" I aleshores prendre temps per escoltar i actuar." Enuma Okoro "Una breu història del temps" Financial Times 6-7 de febrer de 2021.

Finalment, els meus parents es van mudar. Van aprofitar uns dies previs a la Setmana Santa per fer el trasllat; i es van passar la Setmana Santa arreglant coses a la nova casa. Poc a poc, sense pressa…

……

"Normalment concebem el temps com quelcom de senzill, fonamental, que discorre de manera uniforme, indiferent a tot, des del passat cap al futur, mesurat pels rellotges. En el curs del temps se succeeixen en ordre els esdeveniments de l'univers: passats presents, futurs. El passat està fixat, el futur obert... Bé, doncs tot això [des de la física actual] s'ha revelat fals." (Carlo Rovelli, físic)

"Explicar el temps? No sense l'existència! Explicar l'existència? No sense el temps! Desvelar la profunda connexió oculta entre temps i existència? (...) Una tasca per al futur" (John Wheeler, físic, 1911-2008).

.....

· Quins moments kairós has experimentat darrerament? Què t'han revelat sobre com et relaciones amb el temps sobre com relaciones "temps i existència" (J. Wheeler)?

· Com pots estendre o aprofundir aquests moments kairós, sense deixar d'honorar les teves responsabilitats ?